

АМОРТИЗАЦІЯ ЯК ЕКОНОМІЧНА ФОРМА ВІДТВОРЕННЯ ВАРТОСТІ ОСНОВНИХ ФОНДІВ

асп. Мареха І.С., студент Безверха Є.

Основні фонди протягом тривалого функціонування зазнають фізичного (матеріального) й економічного спрацювання, а також техніко-економічного старіння. Під фізичним (матеріальним) спрацюванням основних виробничих фондів розуміють явище поступової втрати ними своїх первісних техніко-експлуатаційних якостей, тобто споживної вартості, що призводить до зменшення їхньої реальної вартості – економічного спрацювання. Техніко-економічне старіння основних фондів — це процес знецінення діючих засобів праці до настання повного фізичного спрацювання під впливом науково-технічного прогресу [1].

Фізичне спрацювання та техніко-економічне старіння основних фондів усувається завдяки використанню різних економічних форм відтворення [2]. Однією з-поміж таких форм є амортизація.

Амортизація основних фондів - це процес перенесення авансованої раніше вартості усіх видів засобів праці на вартість продукції з метою її повного відшкодування [1]. Для відшкодування вартості зношеної частини основних фондів підприємство здійснює амортизаційні відрахування, тобто встановлює певну грошову компенсацію відповідно до розмірів фізичного спрацювання й техніко-економічного старіння. Ці відрахування включаються до собівартості продукції, що реалізується на ринку, після чого накопичуються у спеціальному амортизаційному фонді, що служить відновленню основних засобів.

Забезпечення нормального відтворення основних фондів потребує правильного нарахування амортизації за встановленими нормами. Щорічну суму амортизаційних відрахувань на реновацію основних фондів обчислюють множенням їхньої середньорічної вартості на відповідні норми амортизації та поправочні коефіцієнти до них, що враховують конкретні умови експлуатації окремих видів засобів праці.

Отже, економічна сутність амортизації зводиться до розуміння її як фінансового ресурсу, необхідного для відтворення вартості основних фондів.

Література

1. Цал-Цалко Ю.С. Економіка підприємства [навч. пос.] / Ю.С. Цал-Цалко, Б.І. Холод. – Житомир: ЖІТІ, 2000. – 388 с.
2. Шудра В.Ф. Механізм відновлення парка промислового обладнання / В.Ф. Шудра. – К., 1990. – 143 с.